

Internet programiranje predavanje 07

Prof. dr Miroslav Lutovac
mlutovac@viser.edu.rs

while petlja

- while petlja funkcioniše tako što se blok instrukcija unutar petlje ponovljeno izvršava sve dok je uslov za ostanak u petlji ispunjen
- uslov se nalazi na ulasku u petlju
- `while (uslov) {
 blok instrukcija unutar petlje
}`

Kod u petlji se izvršava ponovo i ponovo,
sve dok je uslov istinit

← → C file:///C:/aL... ☆ :

Apps Bookmarks

Na zabavu su pozvani

2 Branko

3 Milan

4 Predrag

5 Zoran

6 Jovan

7 Dragan

8 undefined

9 undefined

10 undefined

11 undefined

i1 = 0 + 2;

i2 = ... + 4;

petlja se izvršava dok je $i1 < i2$

C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09a.js - Notepad++

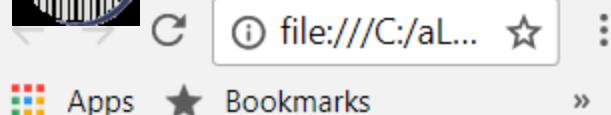
File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer09a.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",  
2 "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
4 var ipocetak = 0;  
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;  
6  
7 document.write(pozivPrijateljima);  
8 var i1 = ipocetak+2;  
9 var i2 = ikraj+4;  
10 while (i1 < i2) {  
11     document.write("<br>, " + mojiPrijatelji[i1]);  
12     i1++;  
13     // if (typeof mojiPrijatelji[i1]==="undefined") {break;}  
14     // if (i1>10) {break;}  
15 }  
16
```

Ako se zaboravi promena uslova u petlji, petlja se nikada neće završiti

JavaScript file length : 466 lines : 16 Lin.14 Col.3 Sel.0|0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

Na zabavu su pozvani

2 Branko

3 Milan

4 Predrag

5 Zoran

6 Jovan

7 Dragan

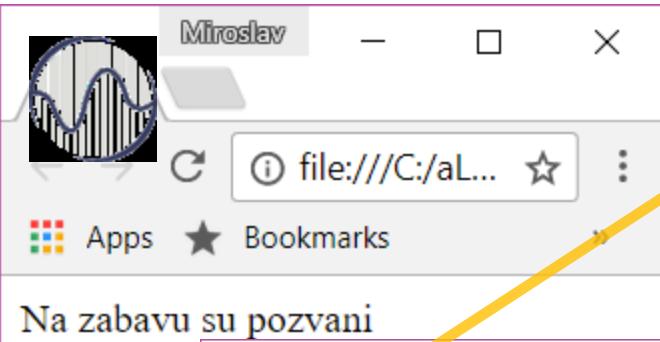
8 undefined

9 undefined

i1 = 0 + 2;
i2 = ... + 4;
if (i1>9) {break;}

Prekid u petlji i kada je i1>9

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var ipocetak = 0;
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;
6
7 document.write(pozivPrijateljima);
8 var i1 = ipocetak+2;
9 var i2 = ikraj+4;
10 while (i1 < i2) {
11   document.write("<br>,i1, ",mojiPrijatelji[i1]);
12   i1++;
13 //   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
14   if (i1>9) {break;}
15 }
```

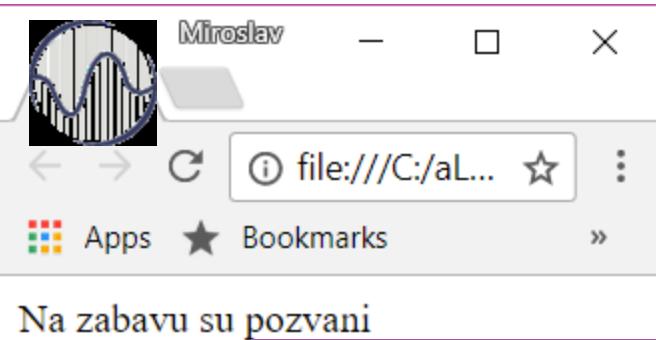

if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined")

Prekid u petlji i kada je ...

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var ipocetak = 0;
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;
6
7 document.write(pozivPrijateljima);
8 var i1 = ipocetak+2;
9 var i2 = ikraj+4;
10 while (i1 < i2) {
11   document.write("<br>,i1, ",mojiPrijatelji[i1]);
12   i1++;
13   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
14   if (i1>9) {break;}
15 }
```

VISER 2018
Length : 461 Lines : 16 In : 13 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

Važan je i redosled u petlji,
pre ili posle promene uslova

Na zabavu su pozvani

2 Branko
3 Milan
4 Predrag
5 Zoran
6 Jovan
7 Dragan
8 undefined

```
C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09a.js - Notepad++
File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?
primer09a.js x

1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var ipocetak = 0;
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;

7 document.write(pozivPrijateljima);
8 var i1 = ipocetak+2;
9 var i2 = ikraj+4;
10 while (i1 < i2) {
11   document.write("<br>,i1," ",mojiPrijatelji[i1]);
12   if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}
13   i1++;
14   if (i1>9) {break;}
15 }

JavaScript file length: 461 lines : 16 Ln: 14 Col: 1 Sel: 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 6 INS
```

Ako se zaboravi promena uslova u petlji, petlja se nikada neće završiti

The screenshot shows a Java IDE interface with a file named "primer09a.js". The code contains a while loop that iterates from index 2 to 6 (i1 from 2 to 6) and prints each friend's name on a new line. However, the condition in the loop is missing, causing it to run indefinitely. Red arrows point from the IDE to a browser window and a "Page Unresponsive" dialog.

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",  
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
4 var ipocetak = 0;  
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;  
6  
7 document.write(pozivPrijateljima);  
8 var i1 = ipocetak+2;  
9 var i2 = ikraj+4;  
10 while (i1 < i2) {  
11   document.write("<br>", i1);  
12   //   i1++;  
13   if (typeof mojiPrijatelji[i1] == "string")  
14     if (i1>9) {break;}  
15 }
```

A screenshot of a browser window titled "Miroslav" showing the error message "Aw, Snap!". Below it, a "Page Unresponsive" dialog box is displayed, stating: "The following page has become unresponsive. You can wait for it to become responsive or kill it." It includes a "Wait" button and a "Kill" button, with the "Kill" button circled in red.

Page Unresponsive

The following page has become unresponsive. You can wait for it to become responsive or kill it.

- Primer 09a JavaScript

Wait Kill

VISER 2018

Aw, Snap!

Something went wrong while displaying this webpage.

7

do-while petlja

- do-while petlja funkcioniše tako što se blok instrukcija unutar petlje ponovljeno izvršava sve dok je uslov za ostanak u petlji ispunjen
- uslov se nalazi na kraju petlje
- do {
 blok instrukcija unutar petlje
}
while (uslov)

Na zabavu su pozvani

- 2 Branko
- 3 Milan
- 4 Predrag
- 5 Zoran
- 6 Jovan
- 7 Dragan

i1 = 0 + 2;
i2 = ... + 4;

petlja se izvršava dok je i1 < i2

```
2 |         "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
3 | var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
4 | var ipocetak = 0;  
5 | var ikraj = mojiPrijatelji.length;  
6 |  
7 | document.write(pozivPrijateljima);  
8 | var i1 = ipocetak+2;  
9 | var i2 = ikraj+4;  
10| do {  
11|     document.write("<br>,i1, " ",mojiPrijatelji[i1]);  
12|     i1++;  
13|     if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}  
14|     if (i1>9) {break;}  
15| }  
16| while (i1 < i2)
```


Miroslav

— □ ×

file:///C:/aL...

Apps

Bookmarks

Na zabavu su pozvani

2 Branko

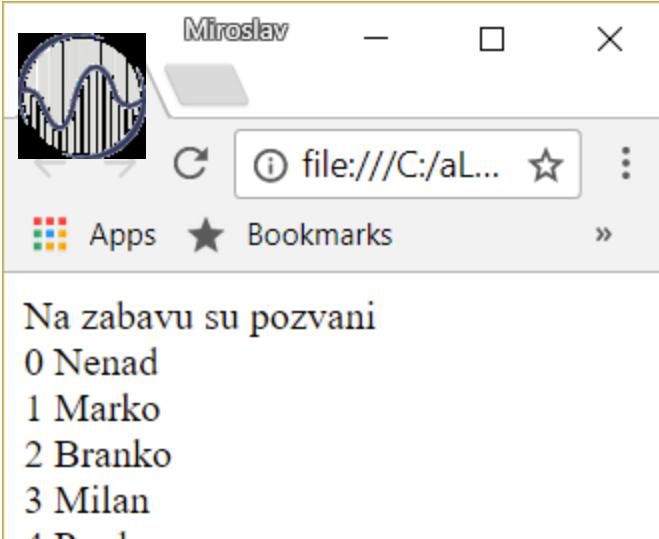
C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09a.js - Notepad++

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer09a.js

```
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
4 var ipocetak = 0;  
5 var ikraj = mojiPrijatelji.length;  
6  
7 document.write(pozivPrijateljima);  
8 var i1 = ipocetak+2;  
9 var i2 = ikraj-10;  
10 do {  
11     document.write("<br>,i1, " ,mojiPrijatelji[i1]);  
12     i1++;  
13     if (typeof mojiPrijatelji[i1]=="undefined") {break;}  
14     if (i1>9) {break;}  
15 }  
16 while (i1 < i2)  
17
```


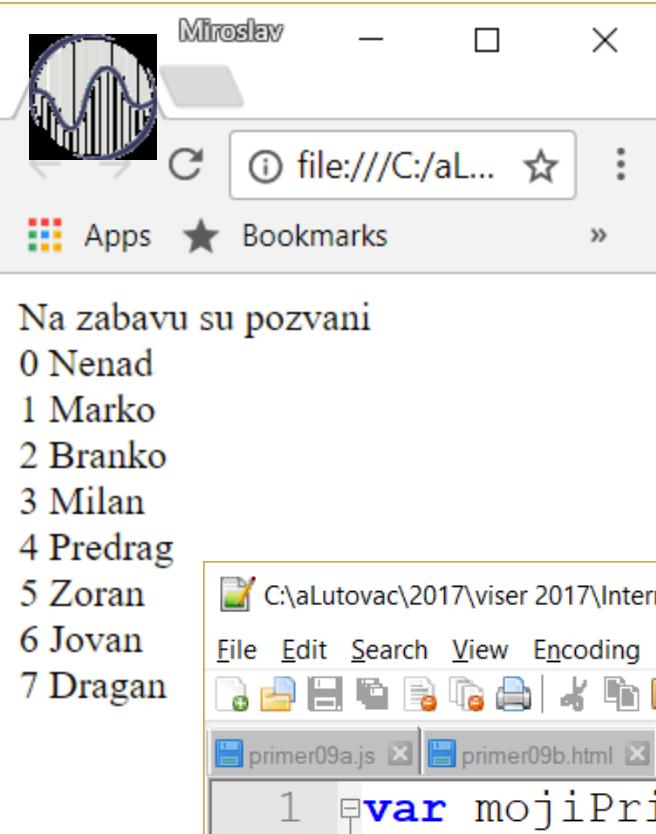
for ili while?

while petlja se koristi
da se prikažu svi članovi niza

Sve dok ima članova niza, izvršava se petlja

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 while (mojiPrijatelji[i]) {
8   document.write("<br>, " + mojiPrijatelji[i]);
9   i++;
10 }
```

JavaS length : 344 lines : 16 Ln : 5 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS 11 VISER 2018

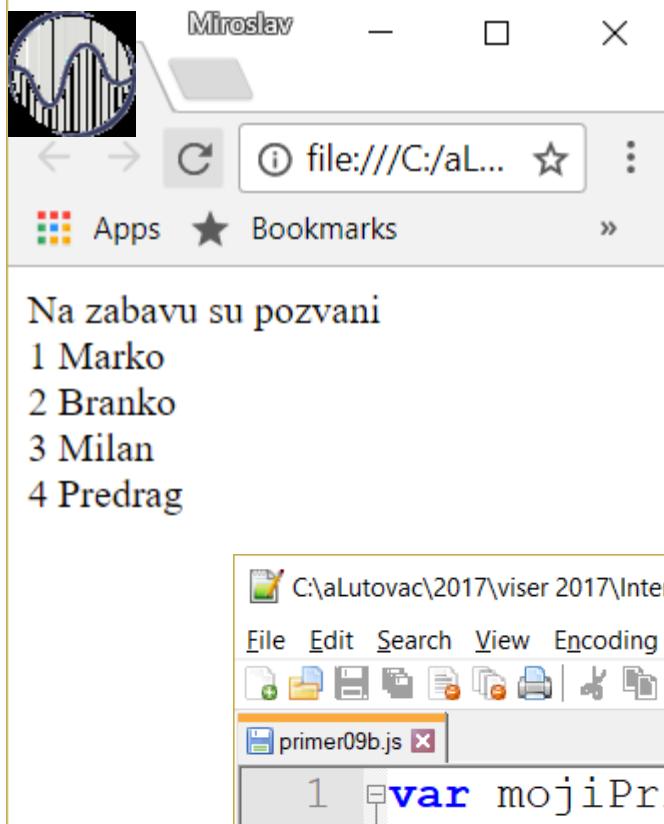
for ili while?

**for petlja se koristi
da se prikažu svi članovi niza**

A screenshot of the Notepad++ code editor. The title bar shows "C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09b.js - Notepad++". The menu bar includes File, Edit, Search, View, Encoding, Language, Settings, Tools, Macro, Run, Plugins, Window, and Help. The toolbar has various icons for file operations. Three tabs are open: "primer09a.js", "primer09b.html", and "primer09b.js". The code in the "primer09b.js" tab is:

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i]); {
8   document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
9   i++;
10 }
```

The line "for (;mojiPrijatelji[i]); {" is highlighted with a red bracket on the left and a light purple background on the right.

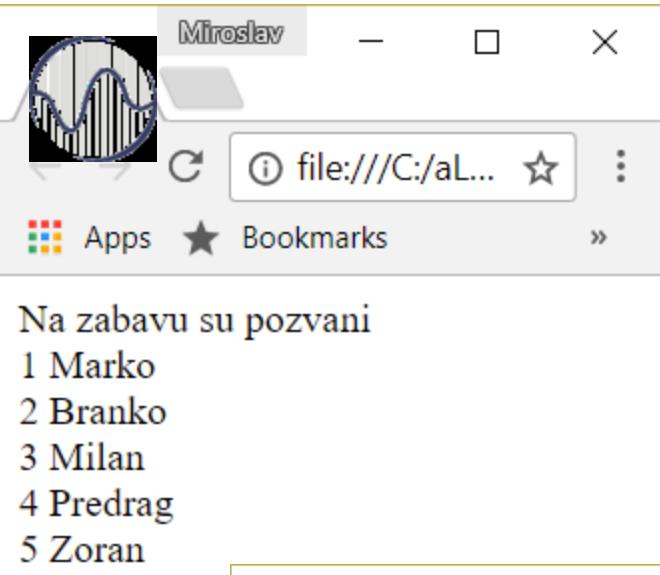
for ili while?

petlja počinje od 1, završava se sa 4

A screenshot of Notepad++ showing a file named "primer09b.js". The code is as follows:1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2 "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0+1;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i+3];) {
8 document.write("
, i, " ", mojiPrijatelji[i]);
9 i++;
10 }

```
The code defines an array of friends and a variable for the invitation message. It then initializes a variable 'i' to 0+1 (which is 1). A yellow arrow points from the text "petlja počinje od 1, završava se sa 4" to the line "var i = 0+1;". Another yellow arrow points from the same text to the closing brace of the for loop on line 10.
```

JavaS length : 410 lines : 18 Ln : 4 Col : 12 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 13 INS

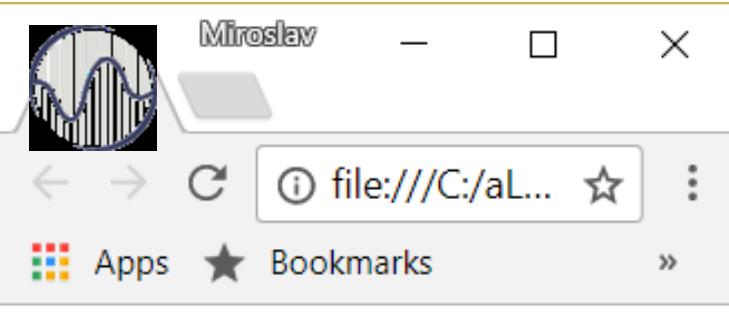
for ili while?

petlja počinje od 1, završava se sa 8

C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primer JS\primer09b.js - Notepad++

```
File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?  
primer09b.js x  
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",  
2 "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
4 var i = 0+1;  
5  
6 document.write(pozivPrijateljima);  
7 for (;mojiPrijatelji[i-1];) {  
8     document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);  
9     i++;  
10}
```

JavaS length : 410 lines : 18 Ln : 7 Col : 23 Sel : 0|0 Windows (CR LF) UTF-8 14 INS

for ili while?

petlja počinje od 1, završava se sa 5

A screenshot of Notepad++ showing a file named "primer09b.js". The code is a JavaScript program that prints a list of friends to the browser's console. A yellow arrow points from the text "petlja počinje od 1, završava se sa 5" to the "while" loop in the code.

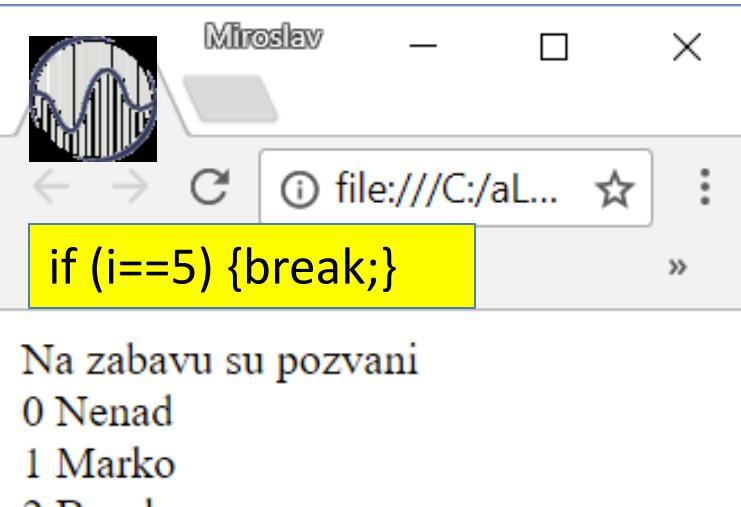
```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0+1;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 while (mojiPrijatelji[i+2]) {
8   document.write("<br>, i, " ", mojiPrijatelji[i]);
9   i++;
10 }
```

JavaSc length : 441 lines : 19 Ln : 7 Col : 26 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 15 INS

break i continue

- break se koristi da se izadje iz petlje
- continue se koristi da se prskoči jedna iteracija

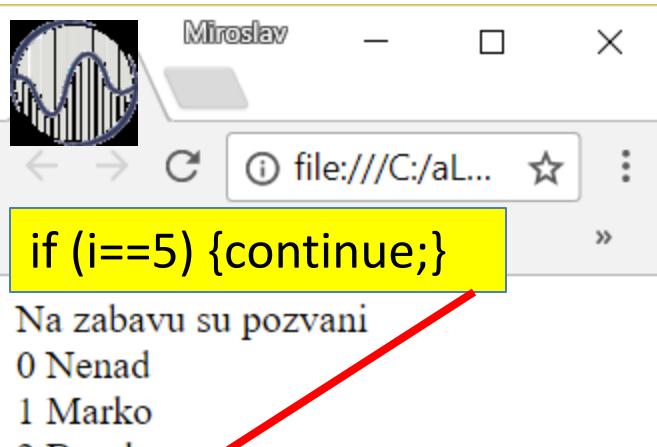
C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09c.js - Notepad++

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer09c.js

```
//if (i==5) {break;} mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",  
"Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
var i = 0;  
  
document.write(pozivPrijateljima);  
for (;mojiPrijatelji[i]); {  
    document.write("<br>, i, ", mojiPrijatelji[i]);  
    i++;  
    if (i==5) {break;}  
}
```

Java length : 323 lines : 11 Ln : 11 Col : 2 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS 17

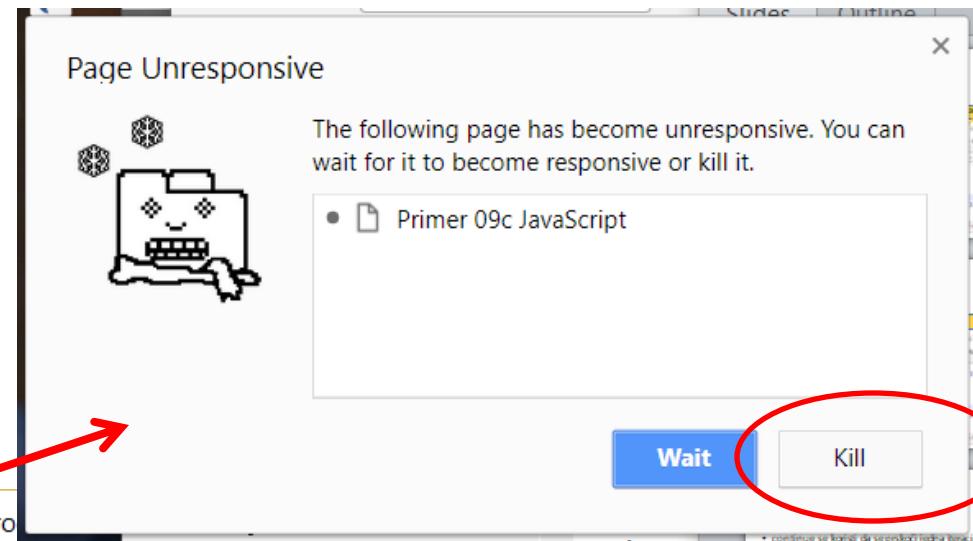
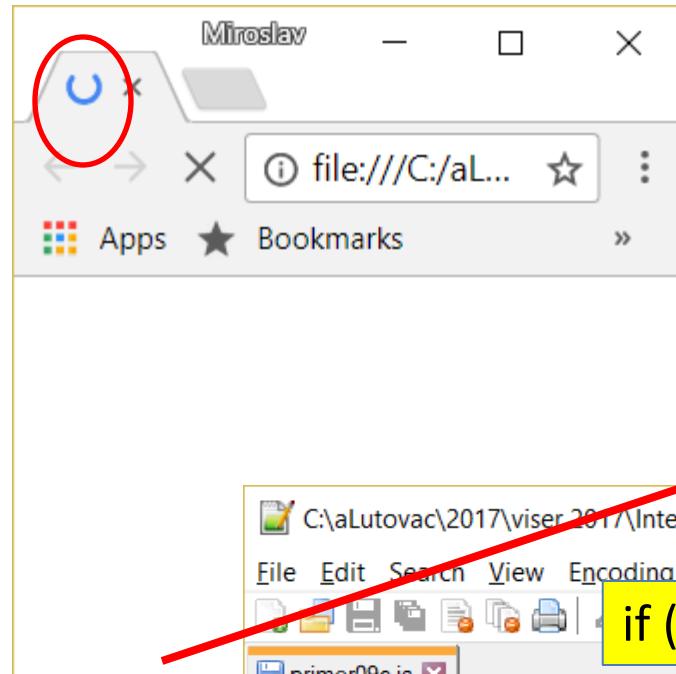

A red arrow points from the highlighted code in the browser to the corresponding line in the Notepad++ editor below.

The Notepad++ window shows the source code for 'primer09c.js'. The line 'if (i==5) {continue;}' is also highlighted in yellow. The code is as follows:

```
var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",  
                      "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];  
var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "  
var i = 0;  
  
document.write(pozivPrijateljima);  
for (;mojiPrijatelji[i];i++) {  
    if (i==5) {continue;}  
    document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);  
    //i++;  
}
```

Notepad++ status bar: Java length : 332 lines : 11 Ln : 10 Col : 5 VISER 2018 Windows (CR LF) UTF-8 18INS

A screenshot of a code editor window titled "primer09c.js". The status bar at the bottom left shows "length : 327 lines : 11". The code in the editor is:

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 var i = 0;
5
6 document.write(pozivPrijateljima);
7 for (;mojiPrijatelji[i];) {
8   if (i==5) {continue;}
9   document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
10 }
11
```

A yellow box highlights the line of code: `if (i==5) {continue;}`. A red arrow points from this highlighted line to the "Kill" button in the "Page Unresponsive" dialog box above. Another red arrow points from the "Processing req..." status message in the code editor to the same "Kill" button. A red circle highlights the "i++;" line in the code editor.

JavaScript label

- label se koristi sa simbolim dvotačka:

label:

statements

- break i continue mogu da imaju label za izlazak iz bloka

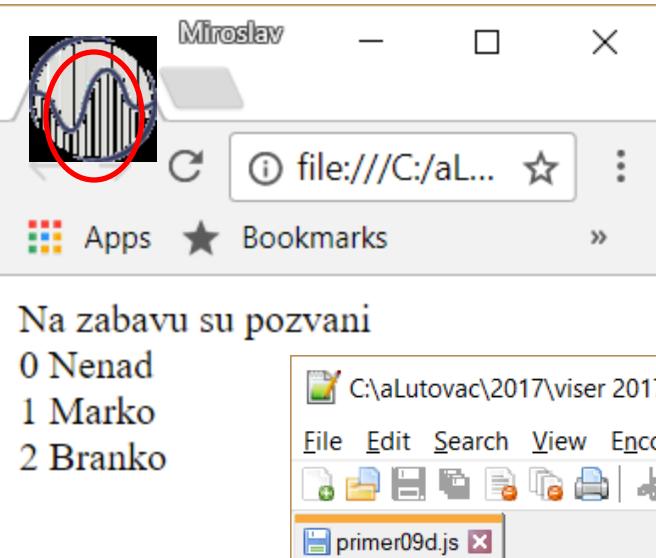
break labelname;

continue labelname;

JavaScript label

- **continue** se koristi da se preskoči jedna iteracija u petlji (sa ili bez **label**)
- **break** može da se koristi da se izadje iz petlje ili **switch** (sa ili bez **label**)
- **break** može da se koristi da se izadje iz bilo kog bloka
- Blok koda je uvek između zagrada { i }

mojaOznaka: { ... }

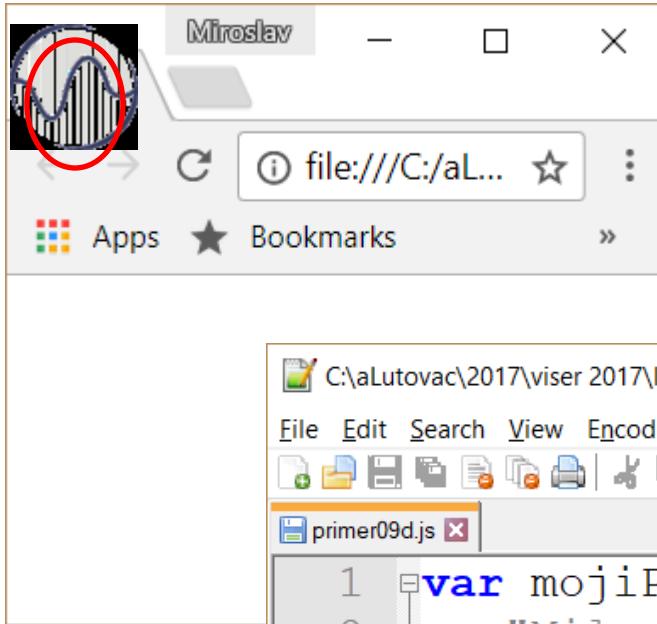
C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09d.js - Notepad++

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer09d.js

```
1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 //var i = 0;
5 document.write(pozivPrijateljima);
6 mojaOznaka: {
7   i=0;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);
8   i=1;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);
9   i=2;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);
10  break mojaOznaka;
11  i=3;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);
12  i=4;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);
13  i=5;document.write("<br>",i," ",mojiPrijatelji[i]);
14 }
```

J: length : 559 lines : 14 Ln : 5 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 22 INS

continue samo u petlji

C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09d.js - Notepad++

```
File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?
primer09d.js x

1 var mojiPrijatelji = ["Nenad", "Marko", "Branko",
2   "Milan", "Predrag", "Zoran", "Jovan", "Dragan"];
3 var pozivPrijateljima = "Na zabavu su pozvani "
4 //var i = 0;
5 document.write(pozivPrijateljima);
6 mojaOznaka: {
7   i=0;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
8   i=1;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
9   i=2;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
10  continue mojaOznaka;
11  i=3;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
12  i=4;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
13  i=5;document.write("<br>,i," ",mojiPrijatelji[i]);
14 }
```

Jav length : 585 lines : 16 Ln : 16 Col : 1 Sel:0|0 Windows (CR LF) UTF-8 23 INS

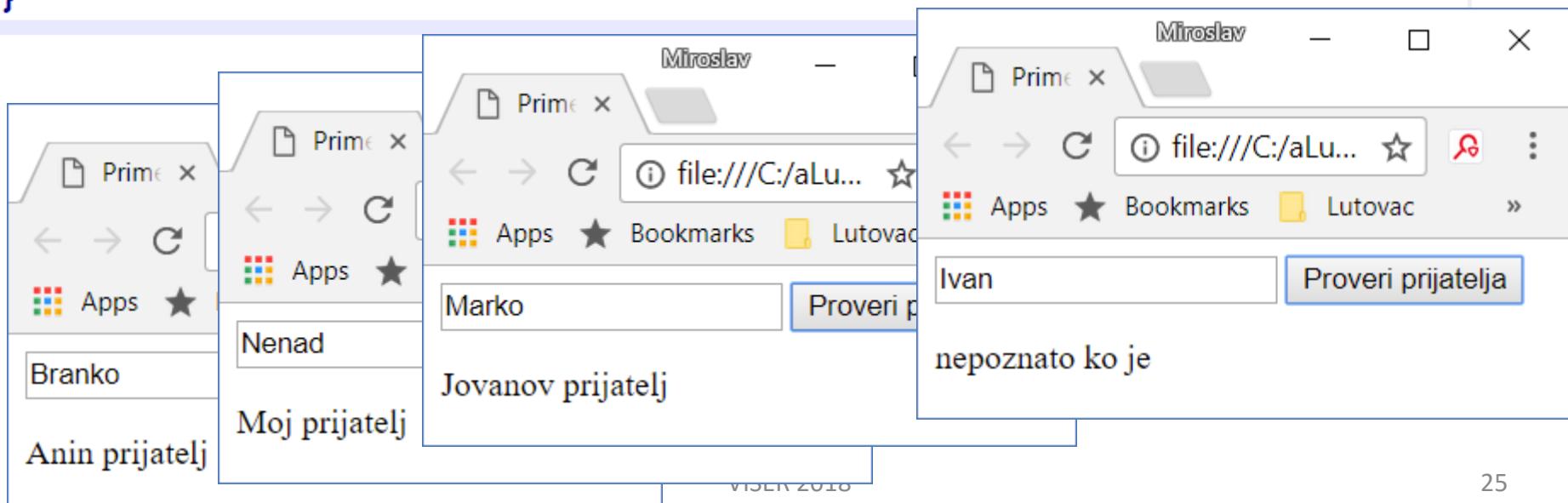
Primer

```
<!DOCTYPE html>
<html>
  <head> <title>Primer 09e JavaScript</title> </head>
  <body>
    <input id="myInput" type="text" value="Branko">
    <button onclick="proveriPrijatelja()">Proveri prijatelja</button>
    <p id="demo"></p>
    <script language="JavaScript" src="primer09e.js">
      </script>
  </body>
</html>
```

```
function proveriPrijatelja() {
  var tekst;
  var mojPrijatelj = document.getElementById("myInput").value;
  switch(mojPrijatelj) {
    case "Nenad":
      tekst = "Moj prijatelj"; break;
    case "Marko":
      tekst = "Jovanov prijatelj"; break;
    case "Branko":
      tekst = "Anin prijatelj"; break;
    default:
      tekst = "nepoznato ko je";
  }
  document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;
}
```

Primer

```
function proveriPrijatelja() {  
    var tekst;  
    var mojPrijatelj = document.getElementById("myInput").value;  
    switch(mojPrijatelj) {  
        case "Nenad":  
            tekst = "Moj prijatelj"; break;  
        case "Marko":  
            tekst = "Jovanov prijatelj"; break;  
        case "Branko":  
            tekst = "Anin prijatelj"; break;  
        default:  
            tekst = "nepoznato ko je";  
    }  
    document.getElementById("demo").innerHTML = tekst;  
}
```


HTML methods getElementById()

- metod da se "pronađe" HTML element (korišćenjem id="demo") i promeni sadržaj elementa (innerHTML)

```
C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09g.html - Notepad++
File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?
primer09g.html X

1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3   <head> <title>Primer 09g JavaScript</title> </head>
4   <body>
5     <h2>Neko zvoni na vratima</h2>
6     <p id="demo">Kliknite na dugme</p>
7     <button type="button"
8       onclick='document.getElementById("demo").innerHTML =
9         "Dobrodošli!"'>Klikni ovo dugme</button>
10    </body>
11 </html>

Hyper length : 298 lines : 11 Ln : 9 Col : 16 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS
```

Miroslav

file:///C:/aL... □ ⋮

Apps Bookmarks

Neko zvoni na vratima

Kliknite na dugme

Klikni ovo dugme

Miroslav

file:///C:/aL... □ ⋮

Neko zvoni na vratima

Dobrodošli!

Klikni ovo dugme

C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09g.html - Notepad++

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer09g.html

```
<!DOCTYPE html>
<html>
    <head> <title>Primer 09g JavaScript</title> </head>
    <body>
        <h2>Neko zvoni na vratima</h2>
        <p id="demo">Kliknite na dugme</p>
        <button type="button"
            onclick='document.getElementById("demo").innerHTML =
                "Dobrodošli!"'>Klikni ovo dugme</button>
    </body>
</html>
```

Hyper length : 298 lines : 11 Ln : 9 Col : 16 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

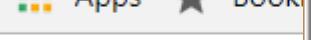
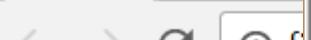

Neko zvoni na vratima

Kliknite na dugme

Klikni ovo dugme

Miroslav

Neko zvoni

Dobrodošli!

Klikni ovo dugme

' i " mogu da zamene mesta

C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer09h.html - Notepad++

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer09h.html x

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3   <head> <title>Primer 09g JavaScript</title> </head>
4   <body>
5     <h2>Neko zvoni na vratima</h2>
6     <p id="demo">Kliknite na dugme</p>
7     <button type="button"
8       onclick="document.getElementById('demo').innerHTML =
9         'Dobrodošli!'">Klikni ovo dugme</button>
10    </body>
11 </html>
```

Hyper length : 298 lines : 11

Ln : 11 Col : 8 Sel : 0 | 0

Windows (CR LF)

UTF-8

INS

Miroslav

primer09h.htm

file:///C:/aLut...

Apps Bookmarks Lutovac Gmail

Kako da menjate atribute slika?

promena src (source) atributa slike.

Upali sijalicu Ugasi sijalicu

Miroslav

primer09h.htm

file:///C:/aLut...

Apps Bookmarks Lutovac Gmail

Kako da menjate atribute slika?

promena src (source) atributa slike.

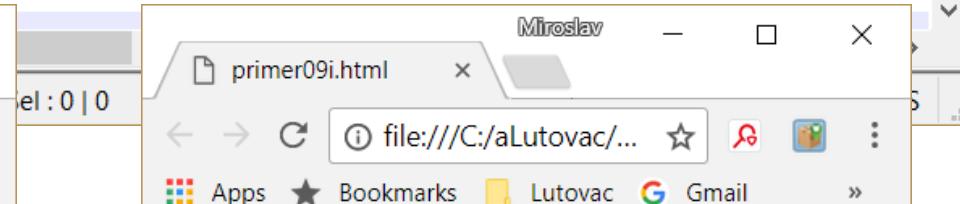
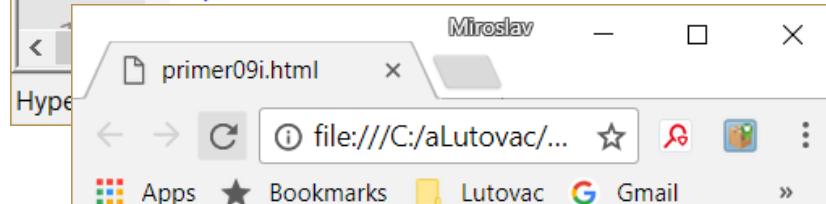

Upali sijalicu Ugasi sijalicu

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Kako da menjate atribute slika?</h2>
5 <p>promena src (source) atributa slike.</p>
6 <button onclick="document.getElementById('myImage').src='pic_bulbon.gif'">
7   Upali sijalicu</button>
8 
9 <button onclick="document.getElementById('myImage').src='pic_bulboff.gif'">
10  Ugasi sijalicu</button>
11 </body>
12 </html>
```



```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Promena stila</h2>
5 <p id="demo">Promena veličine slova.</p>
6 <button type="button" onclick=
7 "document.getElementById('demo').style.fontSize='35px'
8 ">Pritisni dugme!</button>
9 </body>
10 </html>
```


Promena stila

Promena veličine slova.

Pritisni dugme!

Promena stila

Promena veličine slova.

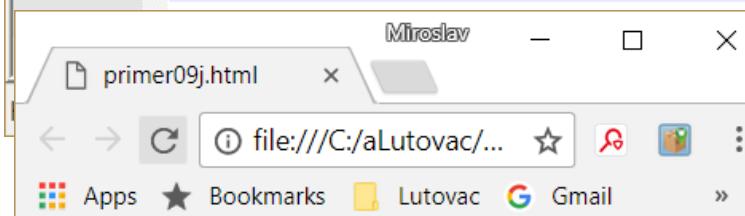
Pritisni dugme!

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer09j.html

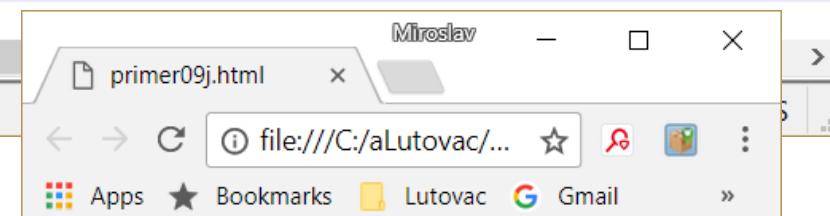
```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Modifikovanje prikaza</h2>
5 <p id="demo">Kako da sakrijete deo teksta?</p>
6 <button type="button" onclick=
7 "document.getElementById('demo').style.display='none'
8 ">Click Me!</button>
9 </body>
10 </html>
```


Modifikovanje prikaza

Kako da sakrijete deo teksta?

Click Me!

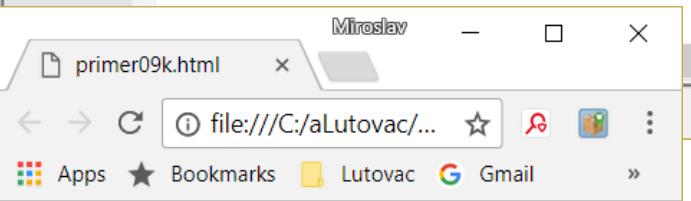

Click Me!

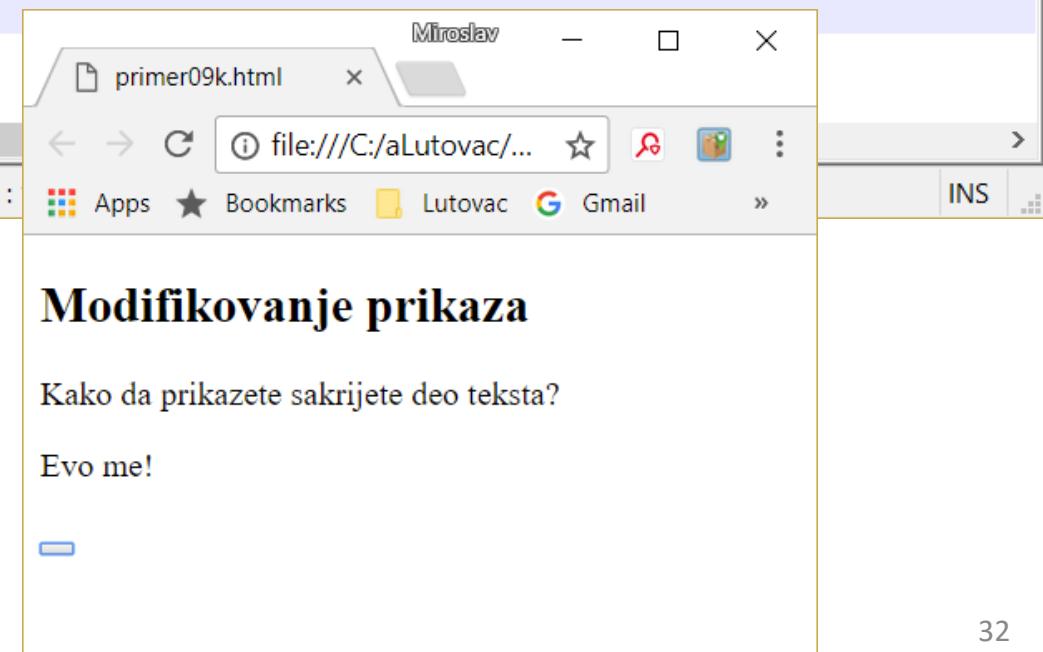
primer09k.html x

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Modifikovanje prikaza</h2>
5 <p>Kako da prikazete sakrijete deo teksta?</p>
6 <p id="demo" style="display:none">Evo me!</p>
7 <button type="button" onclick=
8 "document.getElementById('demo').style.display='block'>
9 Pritisni dugme</button>
10 </body>
11 </html>
```


Modifikovanje prikaza

Kako da prikazete sakrijete deo teksta?

Miroslav

file:///C:/aL... :

Apps Bookmarks

JavaScript u Head-u

Prvobiti pasus.

Promeni tekst

Miroslav

file:///C:/aL... :

Apps Bookmarks

JavaScript u Head-u

Novi pasus.

Promeni tekst

Scrip može da bude u body ili head

utovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer10a.html - Notepad++

Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer10a.html

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<script>
function myHeadFunction() {
    document.getElementById("demo").innerHTML =
        "Novi pasus.";
}
</script>
</head>
<body>
<h2>JavaScript u Head-u</h2>
<p id="demo">Prvobiti pasus.</p>
<button type="button" onclick=
"myHeadFunction()">Promeni tekst</button>
</body>
</html>
```

length : 330 lines : 19 Ln : 11 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

Miroslav

← → C file:///C:/aL... :

Apps Bookmarks

JS u body

Neki pasus

Promeni tekst

Miroslav

← → C file:///C:/aL... :

Apps Bookmarks

JS u body

Novi pasus

Promeni tekst

Scrip može da bude u **body** ili **head**

C:\utovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer10b.html - Notepad++

Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

b.html

```
<!DOCTYPE html>
<html>
<body>
<h1>JS u body</h1>
<p id="demo">Neki pasus</p>
<button type="button" onclick=
"myBodyFunction()">Promeni tekst</button>
<script>
function myBodyFunction() {
    document.getElementById("demo").innerHTML =
    "Novi pasus";
}
</script>
</body>
</html>
```

length : 295 lines : 16

Ln : 16 Col : 1 Sel : 0 | 0

Windows (CR LF) UTF-8

INS

Eksterni .js

- External JS kada se isti kod koristi više puta na više web strana
- JavaScript fajlovi imaju ekstenziju .js
- U HTML se eksterni JS poziva sa src (source) atributom <script> taga
- Efekat je isti kao da je na mestu gde je <script>
- Eksterni .js ne sme da sadrži <script> tag

Prednosti eksternih .js

- Odvojeni su HTML i .js kod
- HTML i JS su čitljiviji i jednostavniji za održavanje
- Keširani JS može da ubrza učitavanje strane
- Može da ima više JS fajlova – nekoliko script tagova

```
<script src="myScript1.js"></script>
```

```
<script src="myScript2.js"></script>
```


External JS može da se referencira

1. sa punom URL adresom
2. sa putanjom relativnom u odnosu na trenutnu web stranu
3. samo imenom fajla ako je tamo gde je HTML
 1. <script src="https://www.w3schools.com/js/myJS1.js"></script>
 2. <script src="/primeriJS/myJS1.js"></script>
 3. <script src="myJS1.js"></script>

Mogućnosti prikaza u JS

- Korišćenjem innerHTML
- Korišćenjem document.write()
- Korišćenjem window.alert()
- Korišćenjem console.log()

Korišćenjem innerHTML

C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\primer10c.html - Notepad++

File Edit Search Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer10c.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h1>Naslov strane</h1>
5 <p>Tekst na strani, sa rezultatom JS</p>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8 document.getElementById("demo").innerHTML =
9 "<b>koliko je </b>5 + " + 6;
10 </script>
11 <p>Rezultat je</p>
12 <p id="demo2"></p>
13 <script>
14 document.getElementById("demo2").innerHTML = 5 + 6;
15 </script>
16 </body>
17 </html>
```

Type length : 348 lines : 18 Ln : 18 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

Miroslav - X

file:///C:/aL... Apps Bookmarks

Naslov strane

Tekst na strani, sa rezultatom JS

koliko je 5 + 6

Rezultat je

11

document.write()

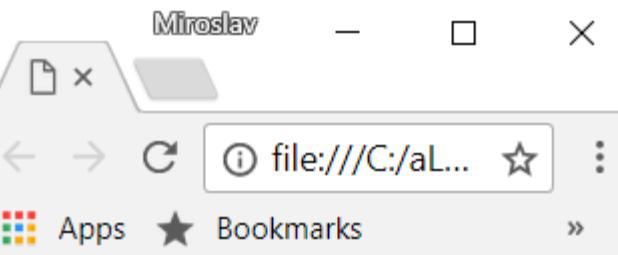
*C:\aLutovac\2017\viser 2017\Internet programiranje\primeri JS\prim...

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins
Window ?

primer10d.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h1>Naslov strane</h1>
5 <p>Sledi prikaz rezultata u JS<br>
6 <5 + 6 je:</p>
7 <script>
8 document.write(5 + 6);
9 </script>
10 </body>
11 </html>
12
```


Naslov strane

Sledi prikaz rezultata u JS
5 + 6 je:

11

Naslov strane

Opis.

Klikni

11

C:\aLutovac\2017\vis
File Edit Search View Encoding Language Settings Macro Run Plugins Wi

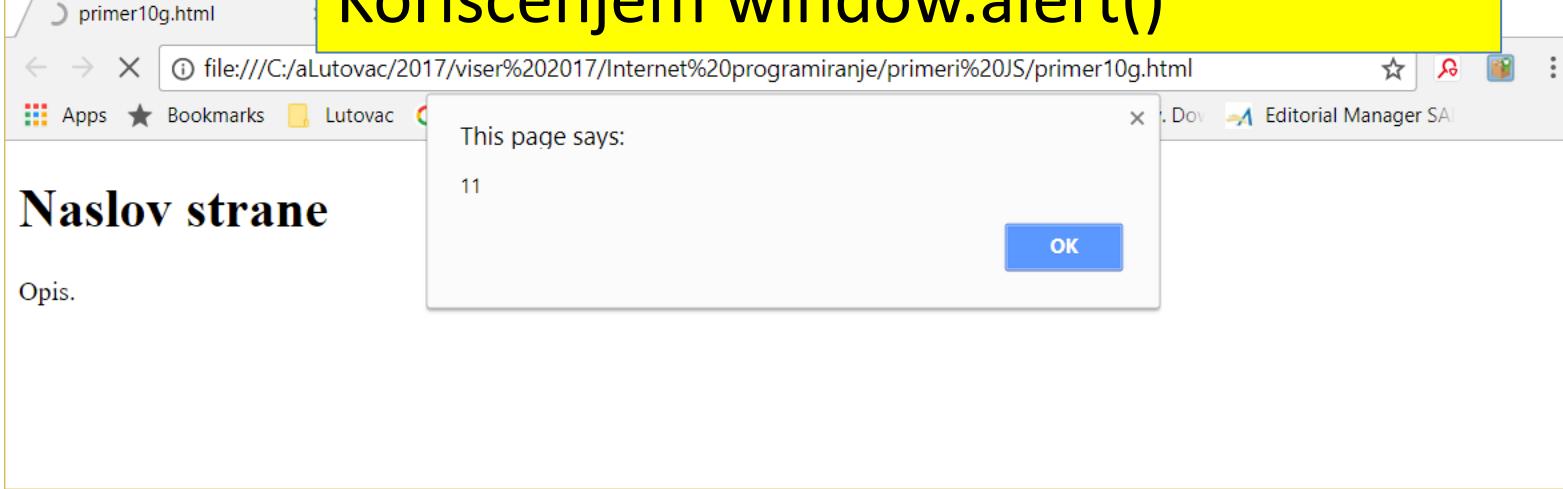
primer10e.html

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h1>Naslov strane</h1>
5 <p>Opis.</p>
6 <button onclick=
7 "document.write(5 + 6)">Klikni</button>
8 </body>
9 </html>
```

document.write() i klik na dugme

document.write()
treba koristiti za testiranje,
jer briše prethodni sadržaj

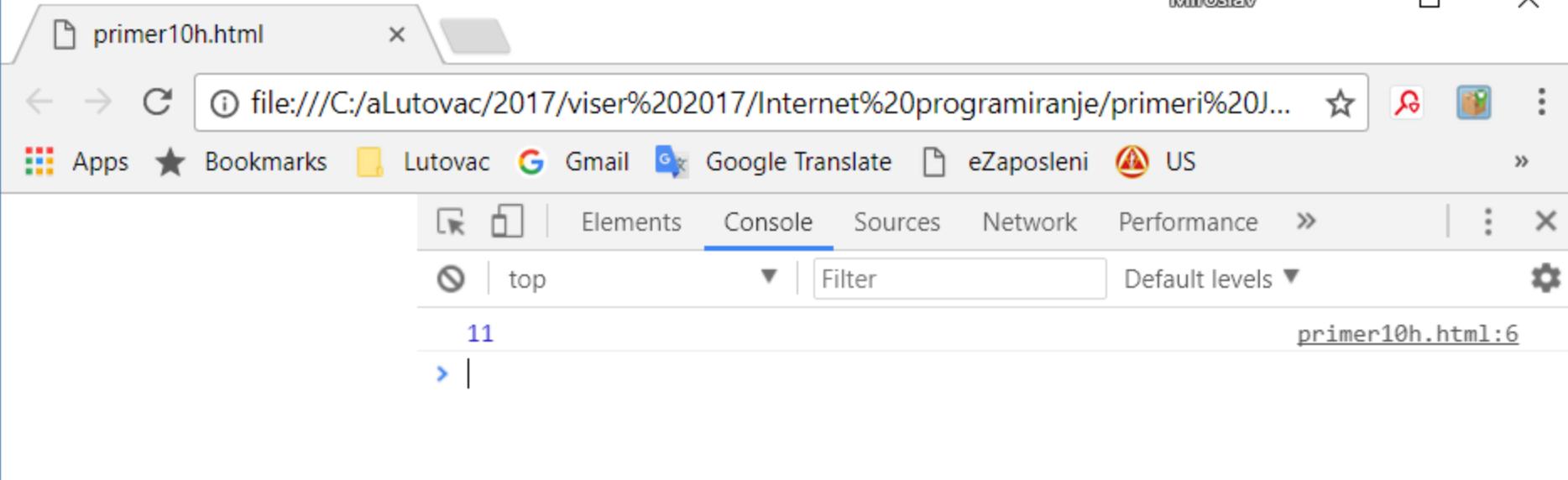
Korišćenjem window.alert()

A screenshot of a code editor window titled "primer10g.html". The menu bar includes File, Edit, Search, View, Encoding, Language, Settings, and Tools. The toolbar contains icons for New, Open, Save, Print, Find, Replace, Undo, Redo, Copy, Paste, Cut, and others. The code editor pane displays the following HTML code:

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h1>Naslov strane</h1>
5 <p>Opis.</p>
6 <script>
7 window.alert(5 + 6);
8 </script>
9 </body>
10 </html>
```

The code editor also shows status information at the bottom: VISER 2018, Line: 10, Column: 9, Selection: Windows (CR LF), Encoding: UTF-8, and a status bar with "INS".

console.log(), F12, izaberi "Console" u debageru. click Run

A screenshot of a code editor window titled "primer10h.html". The code editor displays the following HTML and JavaScript code:

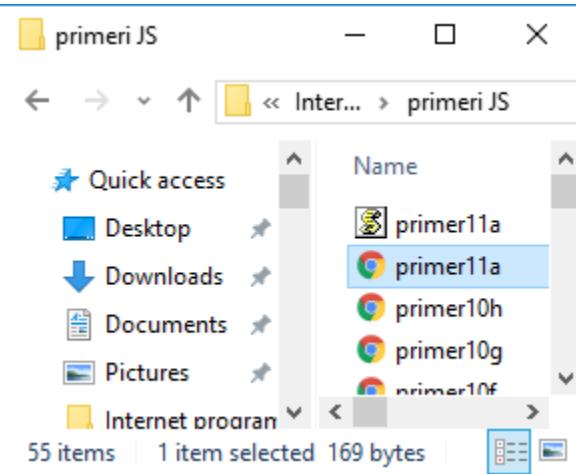
```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <script>
5   console.log(5 + 6);
6 </script>
7 </body>
8 </html>
```

The code editor interface includes a status bar at the bottom with "Ln : 8 Col : 9 Sel : 0 Windows (CR LF)" and "UTF-8". The bottom right corner shows "VISER 2018" and "INS".

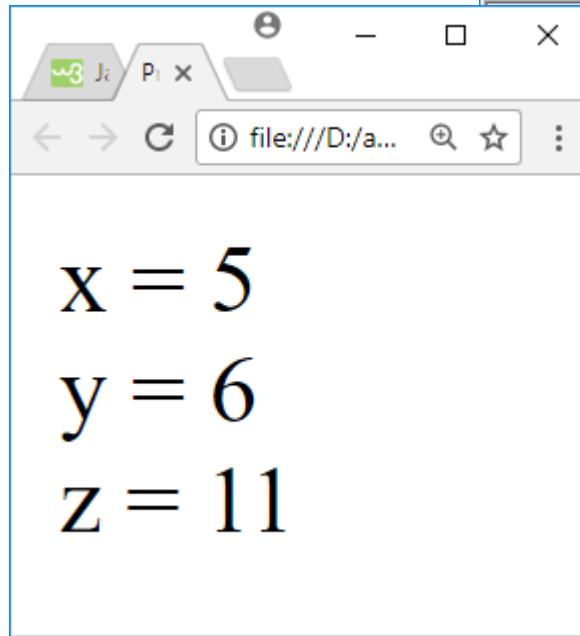
JS sintaksa

- JS sintaksa je skup pravila po kojima je napravljena
- Računarski program je lista "instrukcija" koje izvršava računar
- U računarskoj terminologiji ove instrukcije se nazivaju programski kod, kod ili na eng. statements
- JavaScript je programski jezik
- JS statements se razdvajaju sa tačka-zarez oznakom ;

Definisanje promenljivih,
dodata vrednosti i
prikaz u pregledaču

```
var x, y, z;
x = 5;
y = 6;
z = x + y;
document.write("x = ",x);
document.write("<br>y = ",y);
document.write("<br>z = ",z);
```



```
<html>
<head>
    <title>Primer 11a JavaScript</title>
</head>
<body>
    <script language="JavaScript" src=
        "primer11a.js">
    </script>
</body>
</html>
```


JS sintaksa

- Programski kod JS se sastoji od
 - ✓ Vrednosti
 - ✓ Operatora
 - ✓ Izraza
 - ✓ Ključnih reči
(da se identificuje akcija koja treba da se izvrši)
 - ✓ Komentara
(sve u vrsti posle // ili između /* ... */ se ne izvršava)

JS vrednosti

- JS sintaksa definiše dva tipa vrednosti
 - ✓ Konstantne vrednosti (eng. **literals**)
 - ❑ Brojevi se pišu sa ili bez decimalne tačke
 - ❑ Stringovi su tekst između dvostrukih ili jednostrukih navodnika
 - ✓ Promenljive vrednosti (eng. **variables**)

Promenljive vrednosti (variables)

- U programskim jezicima se promenljive koriste da se zauzme prostor u memoriji u kome će se smestiti neka vrednost
- Za zauzimanje memorijskog prostora se koristi ključna reč **var**, a onda se deklariše promenljiva
- Znak jednakosti se koristi za dodelu vrednosti promenljivoj

```
var x;  
x = 6;
```

```
var podaciGosti= "Marko",  
auto = "Volvo",  
cena = 200k;
```

```
var auto = "Volvo";  
var auto;  
  
Ostaje da je auto "Volvo"
```

```
var podaciGosti= "Marko", auto = "Volvo", cena = 200k;
```


Operatori

- Koristi se operator dodele (znak jednakosti, =)
- Operatori izračunavanja aritmetičkih operacija
(+ - * /)
- Izrazi se koriste da se, korišćenjem vrednosti, promenljivih i operatora, izračuna nova vrednost

5 * 10

x * 6

"Jovan," + " " + "Dule"

typeof tip promenljive

Instanceof je true ako objekat
instanca tipa object

Imena

- Identifikatori se koriste kao imena promenljivih
- Za prvi karakter imena može da bude slovo, znak podvučeno (_) ili dolar znak (\$)
- Ostali karakteri imena mogu da budu slova, brojevi, znak podvučeno ili dolar znak
- JavaScript identifikatori su case sensitive (VAR, Var i var program različito koristi)
- Znak minus (-) nije odzvoljen za imena (oduzimanje)
- Programeri imaju praksu da koriste camel-case firstName, lastName, masterCard, interCity

Imena

Character codes	Decimal	Hexadecimal
C0 Controls & Basic Latin	0-127	0000-007F
C1 Controls & Latin-1 Supplement	128-255	0080-00FF
Latin Extended-A	256-383	0100-017F
Latin Extended-B	384-591	0180-024F
Spacing Modifiers	688-767	02B0-02FF
Diacritical Marks	768-879	0300-036F
Greek and Coptic	880-1023	0370-03FF
Cyrillic Basic	1024-1279	0400-04FF
Cyrillic Supplement	1280-1327	0500-052F
General Punctuation	8192-8303	2000-206F
Currency Symbols	8352-8399	20A0-20CF
Letterlike Symbols	8448-8527	2100-214F
Arrows	8592-8703	2190-21FF
Mathematical Operators	8704-8959	2200-22FF
Box Drawings	9472-9599	2500-257F
Block Elements	9600-9631	2580-259F
Geometric Shapes	9632-9727	25A0-25FF
Miscellaneous Symbols	9728-9983	2600-26FF
Dingbats	9984-10175	2700-27BF

JS Statements i **id**

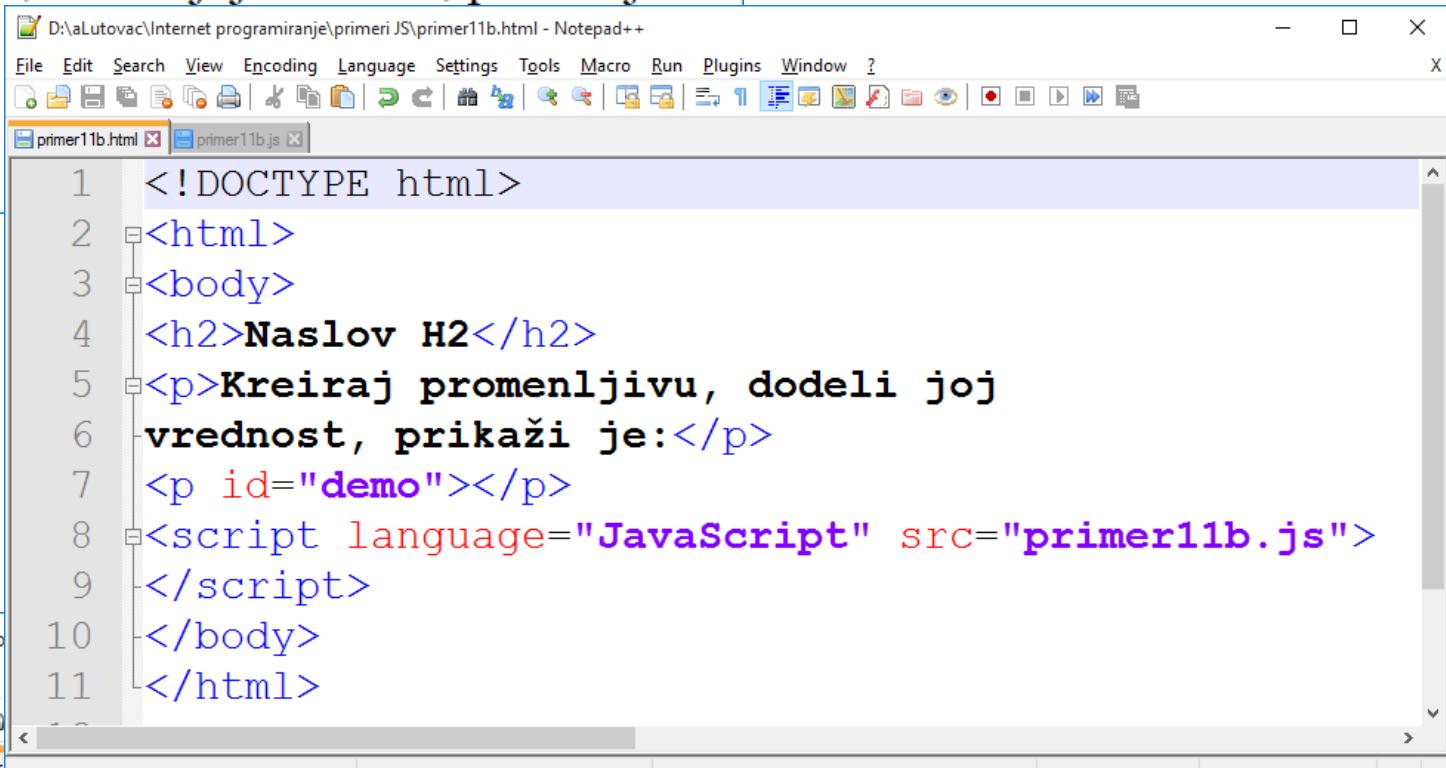
- U HTML, JS statements (programski kodovi) su programske instrukcije koje treba da budu izvršene u pregledaču
- **id** je jedinstveni identifikator za neki element
`document.getElementById("demo").innerHTML = "Zdravo!";`
- Ovaj kod daje instrukcije pregledaču da napiše "Zdravo!" u okviru HTML elementa sa identifikatorom "demo"

Definisanje promenljivih,
dodela vrednosti i
prikaz u pregledaču

Naslov H2

Kreiraj promenljivu, dodeli joj vrednost, prikaži je:

Marko Markov

D:\aLutovac\Internet programiranje\primeri JS\primer11b.html - Notepad++

File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?

primer11b.html primer11b.js

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>Naslov H2</h2>
5 <p>Kreiraj promenljivu, dodeli joj
6 vrednost, prikaži je:</p>
7 <p id="demo"></p>
8 <script language="JavaScript" src="primer11b.js">
9 </script>
10 </body>
11 </html>
```

Length : 221 Lines : 14 Ln : 1 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

```
1 var myName = "Marko Markov";
2 document.getElementById("demo").innerHTML = myName;
3
```


JS tipovi podataka

- `var x = 16;` // broj
- `var y = „Marko”;` // string
- `var z = {ime1:"Jova", ime2:„Iva”};` // objekat

JS funkcije

- JS function je blok komandi napravljen da izvrši specifičan zadatak
- JS function se izvršava kada je nešto prozove
- JS function koristi ključnu reč function, iza koje ide proizvoljno ime funkcije, a zatim je par zagrada (...)
- Za ime JS function su ista pravila kao i za promenljive
- Argumenti su u (...) razdvojeni zarezima (arg1, arg2, ...)
- Blok koda koji se izvršava kada je funkcija prozvana, nalazi se u vitičastim zagradama {...}
- Argumenti funkcije su realne vrednosti koje se prenose kada je funkcija prozvana
- Unutar funkcije argumenti su lokalne promenljive

D:\aLutovac\Internet programiranje\primeri JS\primer11b.js

```
File Edit Search View Encoding Language Settings
primer11b.js
1 var myName = "Marko Markov";
2 document.getElementById("demo").innerHTML = myName;
```

JavaScript file length : 83 lines : 3 Ln : 3 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

JS funkcije

Funkcija sa dva argumenta:

12

D:\aLutovac\Internet programiranje\primeri JS\primer11c.html - Notepad++

```
File Edit Search View Encoding Language Settings Tools Macro Run Plugins Window ?
primer11b.js primer11c.html
```

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>JS funkcije</h2>
5 <p>Funkcija sa dva argumenta:</p>
6 <p id="demo"></p>
7 <script>
8   function myFunction(a, b) {
9     return a * b;
10  }
11  document.getElementById("demo").innerHTML = myFunction(4, 3);
12 </script>
13 </body>
14 </html>
```

Hyper Text Markup Language file length : 260 lines : 14 Ln : 11 Col : 25 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

Definisanje funkcije u head

JS funkcije

Funkcija sa dva argumenta:

12

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <head>
4 <script>
5 function myFunction(a, b) {
6     return a * b;
7 }
8 </script>
9 </head>
10 <body>
11 <h2>JS funkcije</h2>
12 <p>Funkcija sa dva argumenta:</p>
13 <p id="demo"></p>
14 <script>
15 document.getElementById("demo").innerHTML = myFunction(4, 3);
16 </script>
17 </body>
18 </html>
```

Definisanje u .js fajlu

JS funkcije

Funkcija sa dva argumenta:

12

```
1 <!DOCTYPE html>
2 <html>
3 <body>
4 <h2>JS funkcije</h2>
5 <p>Funkcija sa dva argumenta:</p>
6 <p id="demo"></p>
7 <script language="JavaScript" src="primer11e.js">
8 </script>
9 </body>
10 </html>
```

D:\aLutovac
File Edit Search

```
primer11e.js Hyper Text Markup Language file length : 187 lines : 10 Ln : 1 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS
1 function myFunction(a, b) {
2   return a * b;
3 }
4 document.getElementById("demo").innerHTML = myFunction(4, 3);
```

JavaScript file length : 114 lines : 5 Ln : 5 Col : 1 Sel : 0 | 0 Windows (CR LF) UTF-8 INS

JS funkcije pozivanje i return

- Kod unutar JS function se izvršava kada se funkcija pozove
 - Kada se desi neki događaj (korisnik klikne dugme)
 - Kada se pozove iz JS koda
 - Automatski (samopozivanje)
- Kada JS dođe do linije koda **return**, funkcija prekida sa izvršavanjem
- Ako se funkcija pozove iz neke linije koda, JS će „vratiti“ vrednost koja se koristi za izvršavanje nakon što je funkcija prozvana
- Najčešće, funkcija izračunava vrednost koja se vraća onome ko je pozvao funkciju

Primer korišćenja funkcije

```
var x = myFunction(4, 3);
```

/* funkcija je pozvana, vrednost koja se izračuna vraća se
u x */

```
function myFunction(a, b) {  
    return a * b;  
    // funkcija vraća proizvod a * b  
}
```

- Kod može da se koristi više puta
- Isti kod se koristi više puta sa različitim argumentima, što daje različite rezultate